

केन्द्रीय कार्यालय
बालुवाटार, काठमाडौं
फोन : ४४११४०७
फ्याक्स : ४४१४५५२
E-mail : <nrbfirdppd@nrb.org.np>
Web Site : www.nrb.org.np
पोस्ट बक्स : ७३

नेपाल राष्ट्र बैंक

बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग

पत्र संख्या : वै.वि.नि.वि. नीति/परिपत्र/कखग १ ०७५ ७६

मिति: २०७५ ०४ ०२

इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु,

महाशय,

यस बैंकबाट "क", "ख" र "ग" वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०७४ को विभिन्न इ.प्रा. निर्देशनहरुमा यसैसाथ संलग्न तालिका बमोजिम संशोधन/परिमार्जन/नयाँ व्यवस्था थप गरिएको हुँदा सोही बमोजिम गर्नु गराउनु हुन नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ७९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो निर्देशन जारी गरिएको छ।

भवदीय,

(नारायण प्रसाद पौडेल)
कार्यकारी निर्देशक

बोधार्थ :

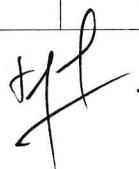
- (१) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, गभर्नरको कार्यालय।
- (२) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, डेप्युटी गभर्नरको कार्यालय।
- (३) श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन महाशाखा, सिंहदरवार, काठमाण्डौ।
- (४) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक सुपरिवेक्षण विभाग।
- (५) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, विकास बैंक सुपरिवेक्षण विभाग।
- (६) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, वित्त कम्पनी सुपरिवेक्षण विभाग।
- (७) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, लघुवित्त प्रवर्द्धन तथा सुपरिवेक्षण विभाग।
- (८) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग।
- (९) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, अनुसन्धान विभाग।
- (१०) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, कानून महाशाखा।
- (११) श्री नेपाल बैंकर्स संघ, सेन्ट्रल बिजनेस पार्क, थापाथली, काठमाण्डौ।
- (१२) श्री डेभलपमेण्ट बैंकर्स एसोसिएसन, अनामनगर, काठमाण्डौ।

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०७४ मा संशोधन

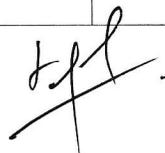
क्र.स.	निर्देशन नं.	एकीकृत निर्देशन २०७४ मा भएको विद्यमान व्यवस्था	एकीकृत निर्देशन २०७४ मा गरिएको संशोधन/परिमार्जन/नयाँ थप व्यवस्था
१.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २/०७४ को बुँदा नं. १६ को उपबुँदा नं. (क) को खण्ड २ को उपखण्ड (क)	<p>१६. Margin Lending प्रकृतिको सेयर सुरक्षण राखी प्रवाह हुने कर्जाका सम्बन्धमा</p> <p>(२)Margin Call सम्बन्धी व्यवस्था :</p> <p>(क) सेयरको बजार मूल्यमा हुने परिवर्तनको कारणले Margin Call गर्नु परेमा सम्बन्धित बैंक तथा वित्तीय संस्थाले सो को मूल्य अनुगमन गरी बढीमा ७ दिनभित्रमा निर्देशित सीमाभित्र ल्याउन ऋणी ग्राहकलाई सूचित गरी Margin Call गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>तर, सुरक्षणमा राखिएको सेयरको मूल्यमा १० प्रतिशतसम्मले घटेको अवस्थामा Margin Call गर्न बाध्य हुने छैन । साथै, सुरक्षणमा राखिएको सेयरको मूल्य कुल कर्जा बक्यौता रकमको डेढ गुणा भन्दा बढी भएको अवस्थामा यस्तो Margin Call गर्नु पर्नेछैन ।</p>	<p>१६. Margin Lending प्रकृतिको सेयर सुरक्षण राखी प्रवाह हुने कर्जाका सम्बन्धमा</p> <p>(२) Margin Call सम्बन्धी व्यवस्था :</p> <p>(क) सेयरको बजार मूल्यमा हुने परिवर्तनको कारणले Margin Call गर्नु परेमा सम्बन्धित बैंक तथा वित्तीय संस्थाले सो को मूल्य अनुगमन गरी बढीमा ७ दिनभित्रमा निर्देशित सीमाभित्र ल्याउन ऋणी ग्राहकलाई सूचित गरी Margin Call गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>तर, सुरक्षणमा राखिएको सेयरको मूल्यमा २० प्रतिशतसम्मले घटेको अवस्थामा Margin Call गर्न बाध्य हुने छैन । साथै, सुरक्षणमा राखिएको सेयरको मूल्य कुल कर्जा बक्यौता रकमको १.६ (एक दशमलव छ) गुणा भन्दा बढी भएको अवस्थामा यस्तो Margin Call गर्नु पर्नेछैन ।</p>
२.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २/०७४ को बुँदा नं. १६ को उपबुँदा नं. (क) को खण्ड ७	<p>१६. Margin Lending प्रकृतिको सेयर सुरक्षण राखी प्रवाह हुने कर्जाका सम्बन्धमा</p> <p>(७) बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो प्राथमिक पुँजी (Core Capital) को बढीमा ४० प्रतिशत बराबरको रकमसम्म मात्र यस प्रकृतिको कर्जा प्रवाह गर्न सक्नेछन् । साथै, यसरी कर्जा प्रदान गर्दा बैंक तथा वित्तीय संस्थाले एउटा सूचीकृत कम्पनीको सेयरको हकमा आफ्नो प्राथमिक पुँजी (Core Capital) को बढीमा १० प्रतिशतमा ननाघ्ने गरी मात्र कर्जा प्रवाह गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>१६. Margin Lending प्रकृतिको सेयर सुरक्षण राखी प्रवाह हुने कर्जाका सम्बन्धमा</p> <p>(७) बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो प्राथमिक पुँजी (Core Capital) को बढीमा २५ प्रतिशतसम्म मात्र यस प्रकृतिको कर्जा प्रवाह गर्न सक्नेछन् । यो निर्देशन जारी हुनु अघि प्रवाहित त्यस्ता कर्जाको हकमा २०७५ पुस मसान्तभित्र उक्त सीमाभित्र ल्याइसक्नु पर्नेछ । साथै, यसरी कर्जा प्रदान गर्दा बैंक तथा वित्तीय संस्थाले एउटा सूचीकृत कम्पनीको सेयरको हकमा आफ्नो प्राथमिक पुँजी (Core Capital) को बढीमा १० प्रतिशत ननाघ्ने गरी मात्र कर्जा प्रवाह गर्नु पर्नेछ ।</p>
३.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २/०७४ को बुँदा नं. २३	<p>२३. Revolving प्रकृतिका व्यक्तिगत कर्जाको सम्बन्धमा</p> <p>बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले Overdraft लगायतका Revolving प्रकृतिका व्यक्तिगत कर्जाहरू प्रवाह गर्दा रु. ७५ लाखसम्म मात्र प्रवाह गर्न</p>	<p>२३. Overdraft लगायतका प्रयोजन नखुलेका व्यक्तिगत कर्जाको सम्बन्धमा</p> <p>बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले Overdraft लगायतका प्रयोजन नखुलेका</p>

		<p>सक्ने छन् । यो निर्देशन जारी हुनु अघि प्रवाहित त्यस्ता कर्जाको हकमा २०७४ असार मसान्तभित्र उक्त सीमामा ल्याईसक्नु पर्नेछ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले Revolving प्रकृतिका व्यक्तिगत कर्जामा प्रवाहित कर्जाको विवरण ने.रा.बैंक निर्देशन फा.नं. २.४ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी त्रैमासिक विवरण यस्तो समयवधी समाप्त भएको पैतिस दिनभित्र यस बैंकको सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागमा पेश गर्नुपर्नेछ ।</p>	<p>व्यक्तिगत कर्जाहरु प्रवाह गर्दा प्रति ग्राहक रु. ५० लाखसम्म मात्र प्रवाह गर्न सक्ने छन् । यो निर्देशन जारी हुनु अघि प्रवाहित त्यस्ता कर्जाको हकमा २०७५ पुस मसान्तभित्र उक्त सीमाभित्र ल्याईसक्नु पर्नेछ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले प्रयोजन नखुलेका व्यक्तिगत कर्जाको त्रयमासिक विवरण ने.रा.बैंक निर्देशन फा.नं. २.४ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी त्रयमास समाप्त भएको १५ दिनभित्र यस बैंकको सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागमा पेश गर्नुपर्नेछ ।</p>																																																																																																
४.	<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. २/०७४ को ने.रा. बैंक निर्देशन फा.नं.२.४</p>	<p>ने.रा. बैंक निर्देशन फा.नं.२.४</p> <p style="text-align: center;">Revolving प्रकृतिका व्यक्तिगत कर्जाको विवरण</p> <p style="text-align: center;">.....सालमसान्त</p> <p style="text-align: right;">(रु. दशलाखमा)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>सि. नं.</th> <th>ऋणीको नाम</th> <th>कर्जाको प्रकार</th> <th>स्वीकृत सीमा</th> <th>बाँकी साँवा</th> <th>कर्जा प्रवाह मिति</th> <th>कर्जा भुक्तानी मिति</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>१</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>२</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>३</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>...</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>...</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	सि. नं.	ऋणीको नाम	कर्जाको प्रकार	स्वीकृत सीमा	बाँकी साँवा	कर्जा प्रवाह मिति	कर्जा भुक्तानी मिति	कैफियत	१								२								३															<p>ने.रा. बैंक निर्देशन फा.नं.२.४</p> <p style="text-align: center;">..... लिमिटेड</p> <p style="text-align: center;">Overdraft लगायतका प्रयोजन नखुलेका व्यक्तिगत कर्जाको विवरण</p> <p style="text-align: center;">.....सालमसान्त</p> <p style="text-align: right;">(रु. दशलाखमा)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>सि. नं.</th> <th>ऋणीको नाम</th> <th>कर्जाको प्रकार</th> <th>स्वीकृत सीमा</th> <th>बाँकी साँवा</th> <th>कर्जा प्रवाह मिति</th> <th>कर्जा भुक्तानी मिति</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>१</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>२</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>३</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>...</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>...</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	सि. नं.	ऋणीको नाम	कर्जाको प्रकार	स्वीकृत सीमा	बाँकी साँवा	कर्जा प्रवाह मिति	कर्जा भुक्तानी मिति	कैफियत	१								२								३														
सि. नं.	ऋणीको नाम	कर्जाको प्रकार	स्वीकृत सीमा	बाँकी साँवा	कर्जा प्रवाह मिति	कर्जा भुक्तानी मिति	कैफियत																																																																																												
१																																																																																																			
२																																																																																																			
३																																																																																																			
...																																																																																																			
...																																																																																																			
सि. नं.	ऋणीको नाम	कर्जाको प्रकार	स्वीकृत सीमा	बाँकी साँवा	कर्जा प्रवाह मिति	कर्जा भुक्तानी मिति	कैफियत																																																																																												
१																																																																																																			
२																																																																																																			
३																																																																																																			
...																																																																																																			
...																																																																																																			
५.	<p>इ.प्रा. निर्देशन नं. २/०७४ को बुँदा नं. ३२ को उपबुदा (२) को पहिलो अनुच्छेद (Paragraph) मा थप</p>	<p>.....</p>	<p>बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले रु.२५ करोडभन्दा माथिको चालुपुँजी प्रकृतिका कर्जाहरु स्वीकृत तथा नवीकरण गर्दा सम्बन्धित ऋणीले पेश गरेको चालु सम्पत्ति तथा दायित्वका विवरणहरु लेखापरीक्षकबाट प्रमाणित गराउनु पर्नेछ ।</p>																																																																																																

६.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २/०७४	हाल नभएको ।	कर चुक्ता/दाखिला प्रमाणपत्र बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले फर्म तथा कम्पनीहरूलाई कर्जा प्रदान गर्दा वा नवीकरण गर्दा ऋणीसँग पछिल्लो कर चुक्ता प्रमाणपत्र र/वा अद्यावधिक कर चुक्ता/दाखिला प्रमाणपत्र वा E-Statement लिएर मात्र कर्जा प्रदान वा नवीकरण गर्नुपर्नेछ ।
७.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २/०७४	हाल नभएको ।	इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले रु. ५० करोड वा सो भन्दा बढीको कर्जा उपयोग गर्ने ऋणीलाई कर्जा प्रवाह वा नवीकरण गर्दा ऋणी संस्थाको क्रेडिट रेटिङ एजेन्सीबाट गरिएको रेटिङलाई कर्जा मूल्याङ्कनको आधारको रूपमा लिनुपर्ने छ ।
८.	इ.प्रा.निर्देशन नं. ४/०७४	हाल नभएको ।	यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “ख” वर्गका विकास बैंक तथा “ग” वर्गका वित्त कम्पनीहरूले आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को वित्तीय विवरण Nepal Financial Reporting Standards (NFRS) बमोजिम तयार गर्नु पर्नेछ । लाभांश घोषणा गर्ने प्रयोजनका लागि गणना गरिने वितरणयोग्य मुनाफा तथा वित्तीय विवरणको ढाँचा यस बैंकले तोकेबमोजिम हुनेछ ।
९.	इ.प्रा.निर्देशन नं. ६/०७४ को बुँदा नं. ६ को खण्ड (भ) मा संशोधन, नयाँ खण्ड (ज) थप तथा हालको खण्ड (ज) क्रम संख्या मिलाउन	६. कर्मचारी दक्षता अभिवृद्धि सम्बन्धमा : (भ) कथम कदाचित् चालु आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा कर्मचारीहरूको दक्षता अभिवृद्धिमा तोकिए अनुसार खर्च हुन नसकेमा त्यस्तो बाँकी रकमलाई कर्मचारीको दक्षता अभिवृद्धि कोषमा जम्मा गरी आगामी आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा खर्च गर्नु पर्नेछ । (ज) बैंक तथा वित्तीय संस्थाका सञ्चालक समितिले कर्मचारीहरूको दक्षता अभिवृद्धि सम्बन्धमा कार्यविधि बनाई लागु गर्नु पर्नेछ र त्यस्तो कार्यविधिको १/१ प्रति बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग र सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ ।	६. कर्मचारी दक्षता अभिवृद्धि सम्बन्धमा : (भ) चालु आर्थिक वर्षमा कर्मचारीहरूको दक्षता अभिवृद्धिमा तोकिए अनुसारको रकम खर्च हुन नसकेमा त्यस्तो बाँकी रकमलाई कर्मचारीको दक्षता अभिवृद्धि कोषमा जम्मा गरी आगामी आर्थिक वर्षमा खर्च गर्नु पर्नेछ । (ज) बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो संस्थामा कार्यरत सहायक स्तरदेखि अधिकृत स्तरसम्मका कर्मचारीहरूलाई बैंकिङ्ग सम्बन्धी तालिम अनिवार्य रूपमा प्रदान गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाले बैंकिङ्ग क्षेत्रमा दक्ष जनशक्तिको विकास गर्नका लागि आफ्नो संस्थामा नयाँ भर्ना भएका कर्मचारीहरूलाई बैंक प्रवेश गरेको २ वर्षभित्र यस प्रकारको तालिम प्रदान गरी सक्नु पर्नेछ । (ट) बैंक तथा वित्तीय संस्थाका सञ्चालक समितिले कर्मचारीहरूको दक्षता अभिवृद्धि सम्बन्धमा कार्यविधि बनाई लागु गर्नु पर्नेछ र त्यस्तो कार्यविधिको १/१ प्रति बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन

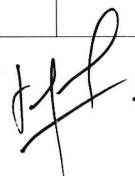
			विभाग र सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
१०.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १३/०७४ को बुँदा नं. १ को उपबुँदा नं. १	<p>१. अनिवार्य मौज्जात सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>(१) यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “क” वर्गका संस्थाले कुल निक्षेप दायित्वको ६.० प्रतिशत, “ख” वर्गका विकास बैंकले ५.० प्रतिशत र “ग” वर्गका वित्त कम्पनीले ४.० प्रतिशत अनिवार्य मौज्जात वापत यस बैंकमा राख्नु पर्नेछ ।</p> <p>तर, चल्ती र कल खाता बाहेकका अन्य निक्षेप मात्र संकलन गर्ने “ख” वर्ग र “ग” वर्ग इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कुल निक्षेप दायित्वको दुई प्रतिशत अनिवार्य मौज्जात राख्नु पर्नेछ ।</p>	<p>१. अनिवार्य मौज्जात सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>(१) यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका संस्थाले कुल निक्षेप दायित्वको ४ (चार) प्रतिशत अनिवार्य मौज्जात वापत यस बैंकमा राख्नु पर्नेछ । यस व्यवस्था बमोजिम कायम गर्नु पर्ने अनिवार्य नगद मौज्जातको न्यूनतम ७० प्रतिशत रकम दैनिक रुपमा यस बैंकमा राख्नु पर्ने छ ।</p>
११.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १३/०७४ को बुँदा नं. ३	<p>३.वैधानिक तरलता अनुपात (Statutory Liquidity Ratio) सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>इजाजतपत्रप्राप्त “क” वर्गका बैंकले कुल स्वदेशी निक्षेपको १२ प्रतिशत, “ख” वर्गका विकास बैंकले ९ प्रतिशत, “ग” वर्गका वित्त कम्पनीले ८ प्रतिशत तथा चल्ती र कल निक्षेप संकलन नगर्ने “ख” र “ग” वर्गका वित्तीय संस्थाले ६ प्रतिशत वैधानिक तरलता अनुपात कायम गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>३.वैधानिक तरलता अनुपात (Statutory Liquidity Ratio) सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>इजाजतपत्रप्राप्त “क” वर्गका बैंकले कुल स्वदेशी निक्षेपको १० प्रतिशत, “ख” वर्गका विकास बैंकले ८ प्रतिशत र “ग” वर्गका वित्त कम्पनीले ७ प्रतिशत वैधानिक तरलता अनुपात कायम गर्नु पर्नेछ ।</p>
१२.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १३/०७४ को बुँदा नं. ३ को खण्ड (छ)	<p>३.वैधानिक तरलता अनुपात (Statutory Liquidity Ratio) सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>(छ) आर्थिक पुनरुद्धार कोषमा जम्मा गरिएको रकम ।</p>	<p>३.वैधानिक तरलता अनुपात (Statutory Liquidity Ratio) सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>खण्ड (छ) हटाइएको । साथै, ने.रा.बैंक निर्देशन फा.नं. १३.२ मा रहेको “आर्थिक पुनरुद्धार कोषमा जम्मा गरिएको रकम” समेत हटाइएको ।</p>
१३.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०७४ को बुँदा नं. १ को खण्ड (क)	<p>१. शाखा/कार्यालय खोल्ने सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>(क) इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले शाखा कार्यालय खोल्न यस बैंकको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ । तर, महानगरपालिका र उप महानगरपालिका तथा नगरपालिकाका केन्द्र बाहेकका स्थानमा शाखा खोल्न यस बैंकको स्वीकृति लिनु पर्ने छैन ।</p>	<p>१. शाखा/कार्यालय खोल्ने सम्बन्धी व्यवस्था</p> <p>(क) इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले शाखा कार्यालय खोल्न यस बैंकको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ । तर, महानगरपालिका र उप महानगरपालिका बाहेकका स्थानमा शाखा कार्यालय खोल्न यस बैंकको स्वीकृति लिनु पर्ने छैन । साथै, शाखा कार्यालय तथा एक्सटेन्सन काउन्टर खोल्दा कारोबार शुरु गरेकै दिन उक्त शाखा तथा एक्सटेन्सन काउन्टर सम्बन्धी विवरण यस बैंकको वेबसाइट (reporting.nrb.org.np) मा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ ।</p>

१४.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १४/०७४	हाल नभएको	प्रादेशिक कार्यालय सम्बन्धमा । “क” वर्गका वाणिज्य बैंकहरूले २०७५ पुस मसान्तसम्ममा प्रत्येक प्रदेशमा एक/एक वटाका दरले प्रादेशिक कार्यालयहरू स्थापना गर्नुपर्नेछ । विगतमा स्थापित क्षेत्रीयस्तरका कार्यालयहरू भए त्यस्ता कार्यालयलाई समेत प्रादेशिक कार्यालयमा रूपान्तरण गरी सम्बन्धित प्रदेश अन्तर्गतका शाखाहरूसंगको समन्वय, निगरानी, संस्थागत सुशासन, जोखिम व्यवस्थापन एवम गुनासो सुनवाई जस्ता कार्यहरू प्रादेशिक कार्यालयको कार्यक्षेत्रभित्र समेटनु पर्नेछ ।
१५.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १५/०७४ को बुँदा नं. १ को खण्ड (ख)	१ व्याजदर सम्बन्धी व्यवस्था (ख) वोलकबोल (Bidding) को आधारमा संकलन हुने संस्थागत मुद्दति निक्षेपको हकमा प्रकाशित ब्याजदरमा २ प्रतिशतसम्म थप गरी निक्षेप संकलन गर्न सकिनेछ । तर, यसरी प्रकाशित गरिएको व्याजदर ३ महिनासम्म परिवर्तन गर्न पाइने छैन ।	१ व्याजदर सम्बन्धी व्यवस्था (ख) वोलकबोल (Bidding) को आधारमा संकलन हुने संस्थागत मुद्दति निक्षेपको हकमा प्रकाशित ब्याजदरमा १ प्रतिशतसम्म थप गरी निक्षेप संकलन गर्न सकिनेछ । साथै, यसरी प्रकाशित गरिएको व्याजदर ३ महिनासम्म परिवर्तन गर्न पाइने छैन ।
१६.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १५/०७४ को बुँदा नं. १ को उप बुँदा नं. ४	१ व्याजदर सम्बन्धी व्यवस्था (४) कर्जा तथा सापटको व्याजदर निर्धारण गर्दा निक्षेपमा दिने र कर्जा तथा सापटमा लिने व्याजदर बीचको औसत अन्तर ५ प्रतिशत भन्दा बढी नहुने गरी गर्नु पर्नेछ ।	१ व्याजदर सम्बन्धी व्यवस्था (४) कर्जा तथा सापटको व्याजदर निर्धारण गर्दा निक्षेपमा दिने र कर्जा तथा सापटमा लिने व्याजदर बीचको औसत अन्तर “क” वर्गका वाणिज्य बैंकहरूको हकमा विद्यमान ५ प्रतिशतवाट २०७६ असारसम्ममा ४.५ प्रतिशत र “ख” र “ग” वर्गका संस्थाको हकमा ५ प्रतिशत भन्दा बढी नहुने गरी गर्नु पर्नेछ ।
१७.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १५/०७४ को बुँदा नं. १ को उप बुँदा नं. ४ खण्ड (इ)	१ व्याजदर सम्बन्धी व्यवस्था (इ) २०७५ असोज मसान्त पश्चात आर्थिक वर्षको कुनै समयमा औसत व्याजदर अन्तर ५ प्रतिशत भन्दा बढी हुने “क”, “ख” र “ग” वर्गका ईजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूलाई देहाय बमोजिमको सबै कारवाही हुनेछ :	१ व्याजदर सम्बन्धी व्यवस्था (इ) “क”, “ख” र “ग” वर्गका ईजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरूको औसत व्याजदर अन्तर २०७५ असोज मसान्त पश्चात आर्थिक वर्षको कुनै समयमा ५ प्रतिशत भन्दा बढी भएमा तथा “क”, वर्गका वाणिज्य बैंकहरूको त्यस्तो व्याजदर अन्तर २०७६ असार मसान्त पश्चात आर्थिक वर्षको कुनै समयमा ४.५ प्रतिशत भन्दा बढी भएमा देहाय बमोजिमको सबै कारवाही हुनेछ :

१८.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १६/०७४ को बुँदा नं. २ को खण्ड (क)	२. संस्थागत निक्षेप संकलन सीमा सम्बन्धमा (क) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कुनै एउटा फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाबाट आफ्नो कुल निक्षेपको बढीमा बीस प्रतिशतसम्मको सीमामा नबढ्ने गरी संस्थागत निक्षेप परिचालन गर्न पाउने छ।	२. संस्थागत निक्षेप संकलन सीमा सम्बन्धमा (क) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कुनै एउटा फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाबाट आफ्नो कुल निक्षेपको बढीमा १५ प्रतिशतसम्मको सीमामा नबढ्ने गरी संस्थागत निक्षेप परिचालन गर्न पाउने छ।
१९.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १७/०७४ को बुँदा नं. १	१. विपन्न वर्गमा कर्जा प्रवाह : “इजाजतपत्रप्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो कुल कर्जा सापट (बिल्स खरिद तथा डिस्काउण्टसमेत) को क्रमशः न्यूनतम ५.० प्रतिशत, ४.५ प्रतिशत र ४.० प्रतिशत विपन्न वर्गमा कर्जा प्रवाह गर्नु पर्नेछ।	१. विपन्न वर्गमा कर्जा प्रवाह : “इजाजतपत्रप्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो कुल कर्जा सापट (बिल्स खरिद तथा डिस्काउण्टसमेत) को न्यूनतम ५.० प्रतिशत, विपन्न वर्गमा कर्जा प्रवाह गर्नु पर्नेछ।
२०.	इ.प्रा.निर्देशन नं. १७/०७४ को बुँदा नं. १७ को उपबुँदा नं. १ र बुँदा नं. १७ को स्पष्टीकरण १ र ३	१७. (१) न्यूनतम कर्जा प्रवाह : यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले प्राथमिकताप्राप्त क्षेत्रमा आफ्नो कुल कर्जा तथा सापटको न्यूनतम क्रमशः २५ प्रतिशत, १५ प्रतिशत र १० प्रतिशत कर्जा २०७५ असार मसान्तसम्ममा प्रवाह गर्नु पर्नेछ। “क” वर्गको वाणिज्य बैंकहरूले यसमध्ये कृषि, जलविद्युत/उर्जा तथा पर्यटन क्षेत्रमा न्यूनतम क्रमशः १० प्रतिशत, ५ प्रतिशत तथा ५ प्रतिशत र बाँकी अन्य क्षेत्र (निर्यातमूलक, साना तथा मझौला, औषधी उत्पादन, सिमेन्ट र गार्मेन्ट उद्योग) मा कर्जा प्रवाह गर्नु पर्नेछ। स्पष्टीकरण: (१) ‘प्राथमिकताप्राप्त क्षेत्र’ भन्नाले कृषि, जलविद्युत/उर्जा, पर्यटन, निर्यात, साना तथा मझौला, औषधी उत्पादन, सिमेन्ट, गार्मेन्ट उद्योगलाई जनाउँछ। (३) ‘जलविद्युत/उर्जा क्षेत्र’ भन्नाले जलविद्युत र नवीकरणीय उर्जा सम्बन्धी (यस बैंकबाट जारी ने. रा. बैंक निर्देशन फा.नं. ३.१ को क्र.सं. ७.१ बमोजिमको) क्षेत्रहरूलाई मात्र जनाउने छ।	१७. (१) न्यूनतम कर्जा प्रवाह : यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले प्राथमिकताप्राप्त क्षेत्रमा आफ्नो कुल कर्जा तथा सापटको न्यूनतम क्रमशः २५ प्रतिशत, १५ प्रतिशत र १० प्रतिशत कर्जा २०७५ पुस मसान्तसम्ममा प्रवाह गर्नु पर्नेछ। “क” वर्गको वाणिज्य बैंकहरूले यसमध्ये कृषिमा १० प्रतिशत र उर्जा तथा पर्यटन क्षेत्रमा १५ प्रतिशत कर्जा प्रवाह गर्नु पर्नेछ। स्पष्टीकरण: (१) ‘प्राथमिकताप्राप्त क्षेत्र’ भन्नाले वाणिज्य बैंकको लागि कृषि, जलविद्युत/उर्जा तथा पर्यटन क्षेत्रलाई जनाउँछ, भने “ख” र “ग” वर्गका वित्तीय संस्थाको हकमा कृषि, जलविद्युत/उर्जा, पर्यटन, निर्यात, साना तथा मझौला, औषधी उत्पादन, सिमेन्ट, गार्मेन्ट उद्योगलाई जनाउने छ। (३) ‘जलविद्युत/उर्जा क्षेत्र’ भन्नाले जलविद्युत, नवीकरणीय उर्जा सम्बन्धी (यस बैंकबाट जारी ने. रा. बैंक निर्देशन फा.नं. ३.१ को क्र.सं. ७.१ बमोजिमको) क्षेत्र तथा नवीकरणीय उर्जाबाट चल्ने सार्वजनिक सवारी साधनलाई समेत जनाउने छ।

२१.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २३/०७४ को बुँदा नं. ९	९.बैंकदर सम्बन्धमा: यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई प्रचलित ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार उपलब्ध गराईने कर्जाको ब्याजदर (बैंकदर) ७.० प्रतिशत कायम गरिएको छ।	९.बैंकदर सम्बन्धमा: यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाहरुलाई प्रचलित ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार उपलब्ध गराईने कर्जाको ब्याजदर (बैंकदर) ६.५ प्रतिशत कायम गरिएको छ।
२२.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २३/०७४	हाल नभएको।	सूचना प्रविधि प्रणालीको लेखापरीक्षण विद्युतीय माध्यमबाट बैकिङ्ग क्षेत्रमा हुनसक्ने साइबर अपराध न्यूनीकरण गर्दै साइबर सुरक्षालाई प्रवर्द्धन गर्न वाणिज्य बैंकहरुले अनिवार्य रुपमा आ.व. २०७५/७६ देखि सूचना प्रविधि प्रणालीको लेखापरीक्षण गर्नु पर्नेछ।
२३.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २३/०७४	हाल नभएको।	वाणिज्य बैंकहरुले क्रेडिट रेटिङ्ग गर्ने सम्बन्धमा। यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त "क" वर्गका वाणिज्य बैंकहरुले आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि वार्षिक रुपमा राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय क्रेडिट रेटिङ्ग एजेन्सीबाट आफ्नो क्रेडिट रेटिङ्ग गर्नुपर्ने छ।
२४.	इ.प्रा.निर्देशन नं. २३/०७४	हाल नभएको।	वाणिज्य बैंकहरुले वार्षिक कार्ययोजना पेश गर्ने सम्बन्धमा। वाणिज्य बैंकहरुले प्रत्येक आर्थिक वर्षका लागि निक्षेप दायित्व तथा कर्जा सापट सहितको वार्षिक कार्ययोजना संचालक समितिबाट स्वीकृत गराई हरेक आर्थिक वर्षको साउन मसान्तभित्र यस बैंकको बैंक सुपरिवेक्षण विभाग समक्ष अनिवार्य रुपमा पेश गर्नुपर्ने छ। यस बैंकबाट वाणिज्य बैंकहरुको सुपरिवेक्षणका क्रममा सो कार्ययोजनालाई सम्बन्धित बैंकको अनुगमनको आधारको रुपमा लिइनेछ।
२५.	पत्रसंख्या : बैं.वि.नि.वि/नीति/परिपत्र/कखग/१८/०७४/७५ मिति: २०७४/१२/१४ को परिपत्र	हाल नभएको (नयाँ बुदा नं.३ थप गरी हालको क्रमसंख्या मिलान गरिएको)	(३) माथि बुँदा नं. १ र २ बमोजिम खोलिएका र खुल्ने शाखाहरुको हकमा निक्षेप दायित्वका आधारमा अनिवार्य नगद मौज्जात एवम् वैधानिक तरलता अनुपात कायम गर्नु नपर्ने गरी आगामी तीन वर्ष (आर्थिक वर्ष २०७७/७८) सम्म छुट प्रदान गरिएको छ।

Handwritten signature